

SIORARSIORFIK

NUNAMI ILLOQARFIK, ILLOQARFIMMI NUNA

ILUSILERSUINERMI NAJOQQUTASSAQ SAQQUMMIUSSAQ SIULLEQ

Kommuneqarfik Sermersooq
Septembari 2017

SIULEQUT

Siorarsiorfik pillugu ilusilersuinermi najoqqtassaq sakkussaavoq Si-orarsiorfimmi Nuummilu immikkoortut ineriertortinnissaannut pilersaarisornermut ilusilersuinermillu atatillugu atugassaq.

Una saqqummiussaq siulliuvoq, ilusilersuinermilu najoqqtassap nutartertuarnissaa siunertaavoq Kommuneqarfik Sermersuumillu suliarineqartassalluni. Ilusilersuinermi najoqqtassaq allanngorarsinnaavoq, tassa imaappoq, illoqarfiup ilaani nutaami allanngortoqarnerani niuerermilu piumaneqartut tunngavigalugit allanngortoqarsinnaavoq.

Saqqummiussaq siulleq una Kommuneqarfik Sermersuumit Nordic-Office of Architecture suleqatigalugu suliarineqarpoq.

IMARISAI

01	Ilisarititsineq	6
	- Siunertaa ilitsersuullu - Suliarineqarnera ilusilersuinerlu - Taaguutinut nassuaat	
02	Ilusilersuinermut tunngasoq	12
	- Pingaarnertut isumassarsiaq pilersaarusiarsuullu najoqqutassartaa - Piujuartitsineq - Pilersaarusrusiornermi tunngavik - Nunap qaani silaannaq	
03	Nunataa aamma Ukiukkut nunataa	16
	- Nunaminertat sanaartorfingeqqusaannngitsut - Pilersarut tungujortoq	
04	Attaveqaatit	20
	- Aqqusineq pingaardeq, illoqarfimmi aqqusineq aamma inissiat akornanni aqqusineq - Uninngasarfiit - Aqqusineeqqat - Atortut - Eqqagassat	
05	Sanaartukkat	24
	- Atorneqarnera - Inuinnaat killeqarfii, ataatsimoorfitt killeqarfii, tamat killeqarfii silamilu illoqannginnersaqarfiiit - Ammasumi pukkitsumilu inissialiat - Eqikkarlugit pukkitsumi sanaartorneq - Quleriinnik sanaartorneq - Inissiaqarfinni nunaminertat sanaartorfiunngitsut - Qaamaneq, alanngortat isikkivillu - Najugaqarfitt portussutsillu	
06	Inissialiat isikkui	32
	- Illup silataatut atortut - Aneerasaartarfitt - Illup qaavi - Sukarsuit toqqaviillu	
07	Illoqannginnersat - tunngaviit	36
	- Illoqannginnersani pequtit - Qaamaneqarnermut tunngaviit - Naasulersuineq	
08	Eqqumiitsuliat	42

01

ILISARITITSINEQ

Siunertaa ilitsersuullu
Suliarineqarnera ilusilersuinerlu
Taaguutinut nassuaat

ILISARITITSINEQ

SIUNERTAA ILITSERSUULLU

Ilusilersuinermi najoqqtassap pingaarnertut siunertaraa, Nuuk City Developmenttip, aamma NCD-mik taaneqartartup, ineritortinnerata pitsaassusaq qaffasissoq qulakkeerneqassasoq, aammattaaq uppernarsaatitut atorneqarsinnaassaaq Nuummi aammalu NCD-p iluani immikkoortut ilaat pillugit kommunimut pilersaarrummut tapiliussanut allanut pingaarnertut ilusilersuusualluni.

Ilusilersuinermi najoqqtassami assersuutit innersuussinerillu atorlugit pilersaarusiarsuup qanoq piviusunngortinnissaanut nas-suaatigineqassapput. Taamaattumik illussanik titartaasartunut, ingeniorinut aamma Siorarsiorfiup piviusunngortinnissaanut politikkikut anguniakkanik tamanik qulakkeerninnissamut sullisisunut sakkusaassaaq pingaarutilik.

Ilusilersuinermi najoqqtassaq naapertorlugu nunatami sanaartugassat attaveqarnerlu qanoq suliarineqassanersut assersuuteqassaaq, aamma sanaartukkani attaveqarnernilu nunaataq qanoq ilangunneqassanersoq assersuusiarineqassalluni. Ilusilersuinermi najoqqtassartaaq naapertorlugu illoqarfimmik inerisaanermi ilusilersuinerlik suliniutissat pisariaqartut pillugit takussutissaqassalluni.

SULIARINEQARNERA ILUSILERSUINERLU

Ilusilersuinermi najoqqtassaq tamakkiumik immikkoortunut illoqarfip pilersaarusiorneranut tamanut takussutissartaqarpooq, Kommuneqarfik Sermersuullu illoqarfif pingaarnersaat pillugu periaassisamik illuliortaatsimullu politikkimik aallaaveqarluni, ilaatigut taakku marluk Siorarsiorfik pillugu pilersaarusiornermik periussiornikkut / takorluugaqarnikkut aallartitsissutaasut. Tamatumma saniatigut ilusilersuinermi najoqqtassami Naalagaaffit Peqatigiit piujuartitsinermut anguniagai takutinneqarput, ilaatigut nunani tamalaani takorluugaq siammerterniarlugu quequtallu pingaarutilit aallutariniarlugit.

Illoqarfif pingaarnersaat pillugu periaassisat

Nuummi ineriertornerup siuarsarneqarnissaa Nunanilu Issittuni illoqarfif pingaarnersattut illoqarfik nunani tamalaani maluginarneqarnerulissasoq komunalbestyrelsimit takorluugaavoq. Aqqutit marluk aallaavigalugit periussisiaq oqariartuuteqarpooq. Inuit ineriertornissaanut tunngasoq, aamma aningaasaqarnikut siuariertornermut tunngasoq.

Inuit ineriertornissaanut tunngatillugu inissiaqarnikkut, illoqanningersaqaqnikkut ilinniartitaanikkullu silarstuup sinnerani atorluarneqarsinnaasunik kiisalu eqqumiitsuliornerup, kulturip timerisornerullu iluini neqerooruteqarnikkut pitsaasunik peqarnissat siunertaavoq.

Aningaasatigut siariertornissami pineqarpooq, illoqarfimmipi-piujuartitsilluni pilersaarusiornikkut inuussutissarsiutinik maledruagassatigut annertusaanissaq qulakkeerneqassasoq kaam-mattuisoqassasorlu, aammalu takornariaqarneq, aalisarneq aatsitassarsiornerlu immikkut aallutarineqassallutik.

Illuliortaatsimut politikki

Illuliortaatsimut politikkeqarnermi komunalbestyrelsip anguniarpa, illuliortaatsikkut kusanartuliat naleqarluartut immikkulalarissullu atugarilernissaat, naleqartitat pioreersut attatiinnasallugit nukittorsarlugillu, aamma illut atortuusiviillu pitsaasut,

atorsinnaalluartut kusanartullu sanaartorneqarnissaat. Taamaaliortoqarsinnaavorlu illussanik titartakkat kinaassusilimmik tunngaveqartumik pilersitsinikkut, ilaatigut illut, illoqannginnersat inuunermilu pitsaassuseq qitiutillugit, aammalu sumiiffit aallaavigiurnissaat nunalu sanaartorfisigaq aallaavigiurnissaat.

Naalagaaffit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaat

Naalagaaffit Peqatigiit anguniagaat sukumiisut 17-iupput anguniakkallu ilaat immikkoortut 169-iullutik, taakkulu aallaavigalugit nunarsuaq tamakkerlugu piitsuunerup perlernerullu piujun-naartinnissaanut Naalagaaffit Peqatigiinut ilaasortat 193-iusut tamarmiullutik imminnut pisussaatippit malissallugit, aamma anguniagaapput naligiinnginnerit annikillisinneqarnissaat, ilinniakkat pitsaasut qulakkeernissaat kikkulluunniit peqqin-nerulernissaat, suliffit tamatigoortuunissaat aningaasatigullu siuarneriartornermi piujuartitsinissaq. Peqatigisaanillu nunarsuarmi eqqissisoqarnissaanik isumannaatsuunissaanillu inger-latsiviillu nukittunissaannik kiisalu nunat tamalaat akornanni suleqatigiinnik nukittorsaanissamik siunertaqarput. Taamaattumik siunniussani taakkunani nutaani ataqqineqarput inulerineq, aningaasaqarneq, avatangiisiniilu ineriertortsineq, eqqissineq isumannaatsuunleru aamma nunat tamalaat akornanni suleqatigiinneq ataqtigilliuarnerat, kiisalu ineriertornermi inernernit attanneqarsinnaasut anguniarlugit akulerutsillsilluni iliuuseqar-toartariaqartoq. Anguniakkat sukumiisut 17-it titartagaliornik-ut ilusilersugaapput, taakkulu ilusilersuinermi najoqqtassamippit silarstuup tamakkerlugu anguniagaqarnermi pissusissamisut ingerlanneqarsinnaasuni.

Immikkoortut tamarmik siunertaqarlutik, isumaliutissanik tunuli-aqtaqarlutik piumasaqarlutillu pippit. Immikkoortut amerla-nerpaat assersuutinik tunngavinnillu ilaatigut diagrammit inner-suussutillu aqqutigalugit ilusilersukkanik ilassuteqarput.

Immikkoortoq siulleq pilersaarrummut tunngatillugu ilusilersu-inikkut takorluukkamut tunngasuuvooq, tassaniippullu pingaarnertut isumassarsiat aammalu immikkoortunik inerisaanissamut siunniussatut najoqqtassiat. Immikkoortut tulliuttut tunngavi-usunut tunngatinneqarput, soorlu attaveqarnermut, sanaartu-gassat annertussusianut, suussutsinut aamma atortunik qanoq ittunik atuinissanut tunngasuullutik.

ILLIORTAATSIMUT POLITIKKI

– kommuuni illoqarfiniti nunaqarfinitilu illiortaatsimi pitaasutit nale-qartillitu qulakkeerneqamissaannut nukitorsarneqarnisaannulu sakkusaq

NUUK - ISSITTIMU ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT

illoqarfitt pingaarnersaat pillugu periaassisaaq

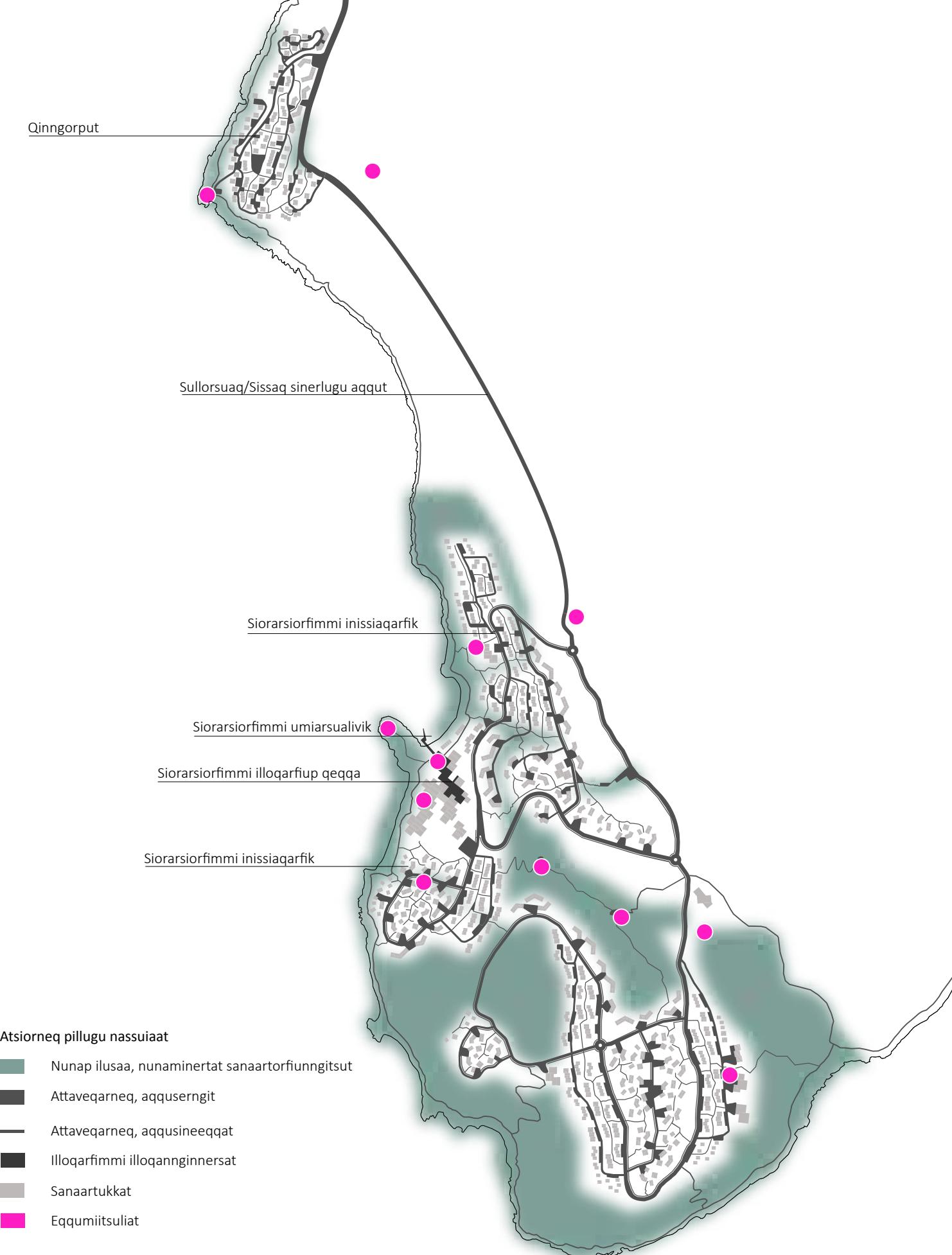
KOMMUNEDARFIK
SERMERSOOQ

Tak. 1 - Kommuneqarfik Sermersup Illiortaatsimut politikkia aammalu Illoqarfitt pingaarnersaat pillugu periusissiaq, kiisalu Naalagaaffit Peqatigiit nunarsuarmiut an-guniagaat

TAAGUUTIT NASSUIARNERAT

Qinngorput aamma Siorarsiorfik pillugit NCD-mut pilersaarusiaq immikkortut ilaannik arlalinnik peqarpoq, taakkulu illoqarfiup il-aata nutaap pingarnertut ilusilersornerata pilersaarusiarsuanut diagrammiliamik ilusilersugaavoq.

Tak. 2- Pingaarnertut ilusilersukkap titartagartalersorlugu pilersaarusiarsuarta

02

ILUSILERSUINERMUT TUNNGASOQ

Pingarnertut isumassarsiaq pilersaarusiarsuullu najoqqutassartaa
Piujuartitsineq
Pilersaarusiornermi tunngavik
Nunap qaani silaannaq

NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU ANGUNIAGAAT

Siorarsiorfimmi nukissiuteqarneq piujuartitsinermit aallaaveqassasoq anguniagaavoq, soorlu erngup nukinganik innaallagissiorfik, seqinisaatit assigisaallu. Nukissiorfiit qanimut suleqatigalugit tamanna pissaaq.

Siorarsiorfik iloqarfiup sinneranut biilinut aqqusineqarnikkut pisuin-naallu aquteqarneratigut, kiisalu tamat angallatitut atorsinnaasaatigut aqqusineqarluarneratigut qanimut attaveqarluassaaq. Illoqarfiup sinner-atulli telemut attaveqaatai assigiassapput.

Siorarsiorfik kikkunnilluunniit najugaqarfingineqarsinnaanngorlugu ineriat-tortinneqassaaq, inissiaqassaaq angissutsimigt assigiinngitsunik tamallu tikissinnaasaat illoqannginnersat piussapput. Illoqarfiup ilaani nunarsuaq tamakkerlugu siunnerfiit atorneqassapput, ilatigut nukissatigut sunniutnik attaveqarnermillu pitsaasumik qualakkeerininnikkut.

Siorarsiorfik sumiiffiup nunataanut naleqqussarneqassaaq taamaalil-lunimi iloqarfiup ilaa silaannaap allanngoriarnerata malitsigaanik ajoquseratarsinnaanerit qualakkeerneqassammata.

Siorarsiorfimmi illoqannginnersat arlaqarput, taakkunaniippullu pinngortitaq sularineqanngitsoq taamaalilluni immikkoortup qanoq ittuunera ataqqineqassaaq.

ILLULIORTAATSIMUT POLITIKKI

Illut nutaat illoqannginnersallu oqaluttuarisaanitsinnik pisuunnguallatsitsinissamik toqqammaveqassasut

Inoqarfiit pilersaarusrusiorfigineri ineriertortitsiffiginerilu inoqarfiit ilis-arnaataannik toqqammaveqassasut

Iloqarfitta nunaqarfittalu tamatigoortuulernissaat, pitsaasunik toqqissi-manartunillu kikkunnilluunniit atuutunik illoqannginnersaqarnissaq

Illut sanaartukkallu nutaat sumiiffiup pitsaassusiinik qaffassaasunissaat, piffissaq atuttooq eqqumaffigineqassasoq, piffissarlu qaangiutereersoq siunissamilu pisussat ataqqineqassasut

ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT PILLUGU PILERSAARUT

- Siorarsiorfik meeqyanut, inersimasunut utoqqarnullu sammisassaqrifiulluartutut inisisimassaaq.
- Siorarsiorfimmiippoq inuussutissarsiuteqarnissamut pilerinartoq.
- Illoqarfik maligassaaq imminut akilersinnaasumik ingerlasoq.

ILUSILERSUINERMUT TUNNGASOQ

PINGAARNERTUT ISUMASSARSIAQ PILERSAARUSIAR-SUULLI NAJOQQUTASSARTAA

NCD pillugu pilersaarusiarsuarmi pingaarnertut siunertaavoq, illoqarfiup ilaa pilerinartoq illoqarfik eqikkarsimasoq nunami pinngortitami attorneqarsimannngitsutut inissismasumi illoqann-ginnersaqarfittalimmik uummaarissumik pilersissallugu. Taamaaliortogassaarlu sanaartukkatt annikitsukkuataat pilersinneratigut, illuliat assigiinngitsut qulakkeernerisigut, kiisalu pinngortitap sanaartukkallu eqqarsaatigilluarnerisigut.

Qinngutsinni Siorarsiorfimmilu ineriertortitsiffissatut takorluukat piujuartussatut ineriertortinnissaat, sumiiffimmi nunap ilusa malillugu, nuna malunnartunngortillugu, pinngortitamiinna orniginarneralu. Illoqarfiup immikkoortortaani nunap isikkua illoqarfillu atalissapput, sammisassat nunamiinnissarlu inissaqartineqarlutik tassani toqqisisimasumik inuuneq, ataatsimoorneq atugarissaarnerlu atorlugit, eqimattakaanut najugaqalers-unut nutaanut Nuummut Issittumi illoqarfiit pingaarnersaannut nuuttunut inuunerup pitsaassusaanik pilersitsissalluni.

Toqqisisimanartunik avatangiiseqarluni, meeqleriveqarluni, pisiniaeferarluni inuussutissarsiutinillu ingerlatsilluartoqarluni inis-siat pitsasut pilersinneqartarpit illoqarfik illoqarfiullu ilaa inger-lalluaraangat. Taamaattumik Nuummi suliffeqarfinnik nutaanik ineriertortitsinissamut pilersitsinissamullu malittarisassat pileri-nartut neqeroorutigineqarsinnaasariaqarput.

IMMINUT AKILERSINNAASUMIK INERIARTORTITSINEQ

Pilersaarusiarsuugallartoq tunngavigalugu NCD-mut pilersaaru-mi ineriertortitsinissamut immikkoortut suliarineqarput.

Siunnersutigineqartumi immikkoortumut pilersaarusiarsuaq takorluugaqarluartoq naapertorlugu inissiat sananeqarsinnaasut assigiinngisitaartut nunaannarmi pinnersumi kusanaqqissaamik inissisorneqarsimasut ersersinneqarput, aqqusinernit nunak-kut assigiinngitsumik qatsissusiltsigut tikineqarsinnaasut. Pilersaarusiarsuaq naapertorlugu illoqarfiup ilaa nutaaq allan-gorartulik pinngortitamut, qaaqanut, kuunnut, naasunut isik-kiveqarnermullu naleqqussagaq ullukkut qaamasarnera anorilu eqqarsaatigalugit inissismalluartoq titartarneqarpoq.

PILERSAARUSIORMI TUNNGAVIK

Inissiat tamarmik imaanut isikkiveqartussaapput, inissimanerilu naapertorlugit silami illut akornanni illoqannginersat ataatsi-moorfiussallutik. Siorarsiorfimmilu illoqarfiup immikkoortortaataa qeqqa, umiarsualiviuq eqqaani illoqannginnersamiippoq tassan-na imaqamma Nuup illoqarfia takuneqarsinnaalluni. Illoqann-ginnersaq pinngortitamut imaanullu qanittuararsuovoq, illoqarfik pinngortitarlu ataqatigiipput nunallu assigiinngitsumik ilusillip, pinngortitap inissiallu ataqatiginnerat naleqqussakkamik inissi-simasut sumiiffimmut ataqqinnippalaartumik pitsaassuseqartoq illoqannginnersaqarfivoq.

Iolloqannginnersaq illoqarfiup ilaani innuttaasut qaaqamullu pisuttuarniarlutik aqquaartortartut nalinginnaasumik naap-tarfingissavaat. Sumiiffimmi illut tassaapput atuarfik sunngiffimi ornittaglik aamma meeqleriveeti, niuertarfissuaq, pisiniarfifit, inissiat inuussutissarsiuteqarnermilu illut, atuuffit ulloq unnuarlu uummaarissunissamik sammisassaqarnissamillu qulakkeerin-nittussat.

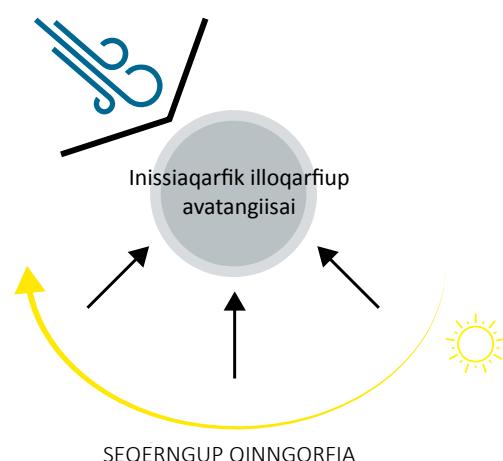
NUNAP QAANI SILAANNAQ

Illoqarfimmik inerisaanermi piujuartitsinermi nunap qaani silaan-naq pimoorussassaavoq. Illoqarfiup immikkoortuisailaat ukioq kaajallallugu ajornaqteqannngitsumik sumiiffigisinnanissaat siunertaavoq. Anorimut oqquisinnaaneq pitsaasuovoq, imaluuni-it illup ilusilersugaaneratigut anori aqquaartiinnarneqarsin-naavoq. Inissiaqarfiillu ilusilersorneqarnerini torsususat anorimut sakkortusaataasinnaammata pinngitsoortinniarneqassapput. Taamaattumik immikkoortut ilaanni nutaani aaqqissuuussaanermi anorip sammivii immikkut eqqarsaatigineqassapput.

Ullukkut qaamanera eqqarsaatigalugu, illoqarfimmut pilersa-rutit ima aaqqissunneqassapput aaqqinnejqassallutilu, inissiat seqerngup qinngorneranit qaamaneqarluartumiissapput illoqan-ginnersallu alanngortaniinnatik.

Apisarnera aputillu aattulernera pilersaarusiormi isumagineqarluarsimassapput. Aputajaasarneq nalinginnaasumik aporfungitsumik ingerlannejqartussaassaaq. Attaveqarnerup pilersaarusiornernani apusinernik inissaqarttisoqassaaq aamma-lu aqquserngit aputajaarnissaat periarfissaaniassammamat aqquserngit sinerlugit kussineqarnissaannut piumasaqaatitaqassaaq. Illoqarfiup ilaani nutaani sialertarnera aputillu aattulernera eqqarsaatigalugit periusissiatut pilersaarummut iluarsiissutitut ilanngunneqassapput. Siullermik pitsaasumik isumannaatsumilu iluarsiisoqassaaq, aammali illoqannginersani ermup nalin-ginnaasumik kuuttarnera atorluarneqassalluni. Kuuit pioereersut attanneqassapput ilusilersukkallu kusanartuliarineqarneratigut saqqumitinneqarlauassallutik, taamaallillutik illoqarfiup ilaati-gut nalinginnaasumik immikkoortuniassammata.

ANORIP SAMMIVIATA ASSERSORNERA

Tak. 3- Sanaartugassat inissismaffii eqqarsaatigalugit, inissiat qaamanermi illuarnissaat qulakkeerneqassaaq aamma sanaar-tukkigut inissiat illoqarfimmilu avatangiiseqarnermi nunap qaava silaannaqarlauassalluni.

Tak. 4- Sanaartukkat nunap ilusaanut tunnganeri.

Tak. 5- Illoqannginnersat nunap ilusaanut tunnganeri.

Tak. 6- Illut akornisigut silami ataatsimoorfijt.

03

NUNATAA AAMMA UKIUKKUT NUNATAA

Nunaminertat sanaartorfigeqqusaanngitsut
Pilersaarut tungujortoq

NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU ANGUNIAGAAT

Siorarsiorfik illoqarfiussaaq nunap ilusaanut naapertuulluinnartoq taamaalluni inooriaaseqarnikkut nappaatit takkussinnaasut pinaveersimatinneqarsinnaapput.

Siorarsiorfik nukissiuteqassaaq piujuartitsinermik ingerlanneqartoq

Illoqarfiup ilaa illoqarfiup ungataatungaani lu pinngortitap akornanni atassutaassaaq.

Silaannaap allanggoriartorneranit kingunerisassaasa pinaveersaarnisaannut nunap ilusaata attanneratigut anguniarneqassaaq. Masarluit attanneqassapput, taamaattummi aattulerneranit imeq il.il. milluar-tarmagit.

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut sapinngisamik pissusissamisut iinnasapput uumassuseqarnera pitsaasoq qulakkeerneqassamat.

ILLULIORTAATSIMUT POLITIKKI

Illut sanaartukkallu nutaat sumiiffiup pitsaassusiinik qaffassaasuunissaat, piffissaq atuttoq eqqumaffigineqassasoq, piffissarlu qaangiutereersoq siunissamilu pisussat ataqqineqassasut

Nunap ilusaa pioereersoq sumiiffimmilu silaannaa aallaavigalugit pilersaarusiortoqartassasoq, sanaartortoqartassasoq atortulersuisoqartassas-orlu

ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT PILLUGU PILERSAARUT

- Nuup eqqaani kangerluit nunallu ineriertortinneqassapput illoqarfimmillu inerisaaner-
mut ilanngussuunneqassallutik.
- Kangerluit nunalu illoqarfimmii innuttaasunut takornarianullu suli pilerinarninngussap-
put tikikkuminarninngorluttillu.
- Ineriertortitsineq illersuinerlu oqimaaqatigiissapput.

NUNATAA AAMMA UKIUKKUT NUNATAA

NUNAMINERTAT SANAARTOOFIGEQQUSAANGITSUT

Illoqarfimmik inerartortitsinermut suliniummi NCD-mi isuma tunngaviusoq tassaavoq, nunap ilusaa aallaavigalugu sumi sanaartortoqassasoq aalajangerneqartassasoq, sumiiffimmi misigisassat aamma aneefissat naleqartinneqartut piussapput - ajornanngippat - pitsaanerulersinneqarlutik. Taagut Nunap ilusaani una pivarput, aasaanerani nunap ilusaa aallaavigalugu suna tamarmi ersersinneqartartoq ukiukkullu nunap ilusaa aal- laavigalugu silami taartumi qaortuinnarmik matuneqartarluni.

Illut akornini nunaminertat sanaartorfiunngitsut pingarnertut inuit namminneq qanoluunniit atorsinnaavaat, anorimut assersugaasuni pinnguarnissamut aneernissamullu periarfissaqarlutik. Immikkoortut ilaanni sanaartorfinnut assigiinngitsunut atasunik silameerujorfigisinnasatut killeqarfitt ilanngunneqarnissaat pilligit nunaminertat taakku taamatut atorneqassapput. Aneefissani issiaarfissat, pinnguartarfitt, sisooraartarfitt sammisassallu allat soorlu naatitsiviit, siaasaasarfitt assigisaallu pilersinneqarsinnaapput.

Illut silataat inissianit toqqaannartumik aniffigineqarsinnaasunik aneerasaartarfegqarsinnaapput salliarntaqarlutilluunniit. Illoqannginnersat biilit uninngasarfisut, qatserisartut aqqutisaasut assigisaannulluunniit naatsorsuussat aneefissatut naatsorsuussaanngillat, kisianni taakkununnga tapertatut ilaati- gut isigineqarsinnaallutik.

Atuarfitt aamma meeqlerivii eqqaanni nalinginnaasumik pi- umasaqataavoq aneefissaqarnissaa qulerit annertussusat 40-100%-mik annertussusilerlugit. Taamaaliornikkut Nuummi innuttaasunut pingarutilinnut - tassa meeqlanut inuuusuttuaqqanullu - ulluinnat sunngiffiillu pitsaasunik ullutsinnullu na- leqquutnik sinaakkutissaqartinneqassapput.

PILERSARUT TUNGUJORTOQ

Pileraarummi tungujortumi siunertarineqartoq tassaavoq, aput aattoq sialummilli kuuk sapinngisamik illoqannginnersakkortit- tarnissaa. Kuuit pioreersut kusserngillu sanaat assigiinngitsutigut pinnguernermik siuarsaassapput, tamatumunnga peqatigitillugu pilersarusiarsuaq naapertorlugu sanaartornermi pinngortitaq ersarissuutinnejassaaq.

Tunngaviit

Ermup kuuffij pioreersut annertusarneqarnerisa saniatigut, aqqusenqit sinerlugit kusserngit suliarineqassapput, taamaalillutimmi sakkortuumik nittaalarlunilu sialliperat apullu aattulerpat kuufissaat qulakkeerneqassapput. Kusserngit sivingasuutillugit suliarineqassapput. Aqqusineq illoqarfip ilaa kaajallallugu ingerlaarfik sinerlugu kuuffit nalinginnaasunissaat anguniarneqassaaq, nunamilu pukkinneqarnerisaat immikkoortut sanaartorfiunngitsut tungaannut kuuit takisut kussinikkullu ingerlaartassaaq. Immikkoortuni sanaartorfiusuni illoqannginnersakkullu illoqarfimmi kusassaasoqarnissaanik iluarsiisoqassaaq, pinnguernemittaqaq kaammattuisoqarluni.

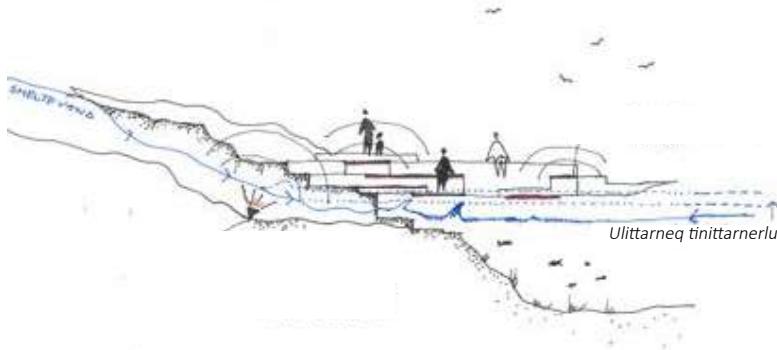
Imaanut nunamullu ikaarsaareq

Ukkusissamiit aputip aanneranit kuuk ulittarneraniillu imaq atorlugit illoqannginnersaqarfitt assigiinngitsut pilersinneqarsinnaapput assigiinngitsunik atuuffilerlugit, atortulerlugit nunamilu ermup misigineqarnera assigiinngitsusuusinnaalluni.

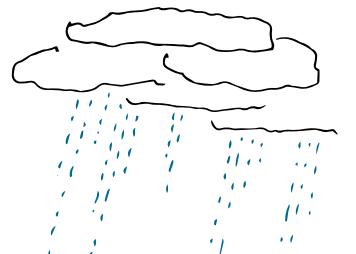
PIUMASAQAATIT:

Nunaminertat sanaartorfiunngitsut siunertanut allanut immikkoortitaanngitsut taamaallaat nunaminertatut ataatsimut atugassatut ilusilerlugillu atorneqarsinnaapput. Inissialiornermi meeqlat pinnguartarfintut nunaminertaqarttsisoqassaaq. Nunaminertamik atuinissamut agguassinermeri inissiat atulersinneqannginnerinni pinnguartarfinnik pilersitsisoqarnissaanut piumasaqartoqarsinnaavoq.

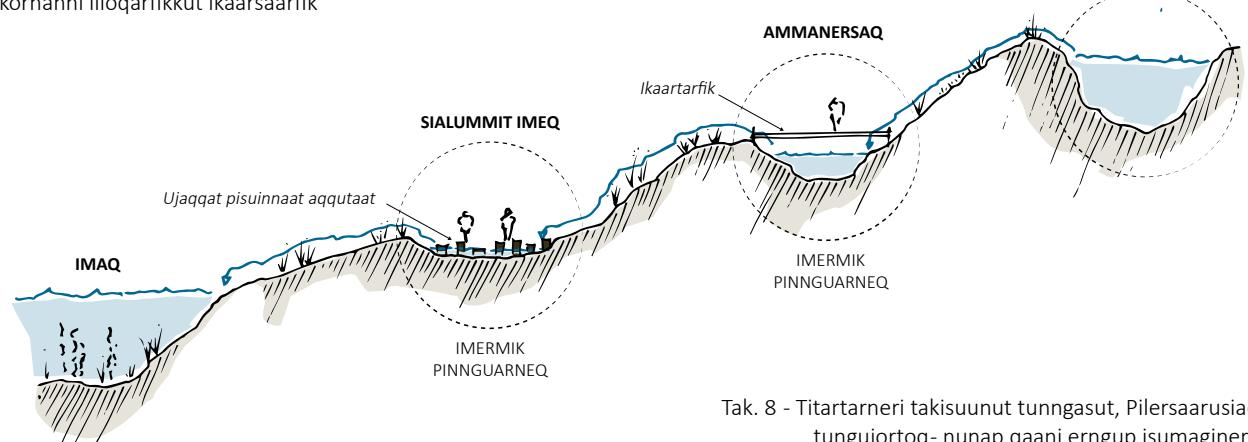
NCD-mi pilersaarutit tamarmik qorsooqqissumik pilersaarummut ilanngussinissamut pisussaaffeqarput, tassa nunap ilusaa pillugu pilersaarut, taannalu naapertorlugu pilersarusiarsuaq aamma immikkoortumi kusanartuliat aallaavigineqarput. Qorsooqqis- suuneq pillugu pilersaarut kommunalbestyrelsimit akuersissutigineqassaaq nunaminertamillu atuinissamut tunniussinissamut tunngaviulluni.

Tak. 7- Titartarneri takisuunut tunngasut, nunap immallu akornanni illoqarfikkut ikaarsaarfik

AATTULERNERMIT TATSIT

Tak. 8 - Titartarneri takisuunut tunngasut, Pilersarusiaq tungujortoq- nunap qaani erngap isumaginera

Tak. 9- Innersuussaq, pingaartumik masarluk

Tak. 10- Innersuussaq, ammanermit imeq

Tak. 11- Aattulernermit tatsit

Tak. 12- Innersuussaq, Tinttarnerani ulittarneranilu tummeqqat- Nunap immallu akornanni ikaarsaarfik

04

ATTAVEQAATIT

Aqqusineq pingaerneq, illoqarfimmi aqqusineq aamma inissiat akornanni aqqusineq

Uninngasarfiit

Aqqusineeqqat

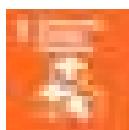
Atortut

Eqqagassat

NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU ANGUNIAGAAT

Attaveqarneq nunap ilusaq malillugu sanaartorneqarsinnaatillugu sanaartorneqassaaq, taamaaliornikkummi nuna qaarsorlu allanngortinneqarpalaassanngillat.

Aqqusineeraliorqassaaq aqqusiortoqarlunilu, taamaattoqarneratigut kikkulluunniit namminneq isumannaatsumillu sukkassuserlik atorlugu ingerlaarsinnaallutik.

Kikkunnilluunniit ingerlatsissutinik Siorarsiorfimmut aqquteqassaaq, taamaalillutik meeqqat, inuit innarluutillit kiisalu utoqqaat aamma angalasinnaallutik.

ILLULIORTAATSIMUT POLITIKKI

Illoqarfivut inunnut tamanut illoqannginnersaqassaaq tamatigoortunik pitsasunik toqqisisimanartunillu

ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT PILLUGU PILERSAARUT

- Imaatigut kabeleqarnikkut internettimik atuineq inuuussutissarsiuteqartunut, takornarialeris-unut il.il. siuarsaassaaq

ATTAVEQAATIT

Aqquserngit, aqqusineeqqat biillu uninngasarfii pillugit na-joqquqattasat suliassaqrifimmi inatsimmik atuuttumik tunngaveqarput.

Pisuinnaat, sikkilertut, biilertut bussillu eqqarsaatigalugit Siorarsiorfimmi immikkoortut ilaannut nutaanut pitsaanaerpaamik aqquserngiornissaq eqqarsaatigalugu aqquserngit qanoq aqqisuunneqarnissaannut pingaarnertut isumaliutigisassat naapertorluginnunniit illup initaata nalaani biilinut uninngasarfiliornikkut sanaartortoqarnissaq isumaliutigineqassaaq.

Aqquserngit pingaernerit oqimaatsunit angallaviusartut aqqusinernut pioereersunut toqqaannartumik atassusersorneqassapput. Immikkoortut ilaannut aqquserngiorneq ilaatigut inissiat akornisigut aqqutigisat aqqutigalugit aqqusinernut pingaernerut atassusersorneqassapput. Uninngasarfiit sanaartorfinnuit ataasiakkaanut nunatai tunngavigalugit sanaartorneqarnissaat, imaluunniit illup initaata nalaani biilinut uninngasarfiliornikkut sanaartortoqarnissaq isumaliutigineqassaaq.

Sissaq sinerlugu aqqusinissaq imaluunniit sullorsuassaq aqqutaassaaq pingaerneq aqqutigineqarneranilu sukanerpaamik sukkassuseq 60 km/t. Sissaq sinerlugu aqqusineq qaqqakkut sivingasukkut naleqqussakkamik pisariaqartillugu siumiunnaq ingerlasussamik sanaartorneqassaaq.

UNINNGASARFIIT

Siunertaavoq uninngasarfiit illoqarfimmi illoqannginnersani takussaanaerpaannginnissaat, taamaammat pilersaarusiornermi meeqgeriviit, pisiniarfiit, atugassanik pisiniarfiit namminersortullu allallu pisortanit atorneqartut eqqaanni biilit uninngasarfeqarlu-arnissaat periarfissaassasoq. Umiarsualivik illoqarfimmiilu sumiifit biileqannginnissaat allanillu qamutinik motoorilinnik peqanginnissaat kissaatigineqarpoq. Uninngasarfiit, nioqquqitissanik niooraasarfiit inunnnullu innarlutilinnut unittarfiit siunertaannut pissusissamisoortumik inissinneqassapput.

Tunngavik

Biilit uninngasarfii 'kaasarfiusaniissinnaalluarput' taamaalior-nikkut illuliat ataasiakkaat akornanni illoqannginnersani biilinut uninngasarfiit amerlanerpaat pinngitsoortikkumallugit. Illuni inini allerni biilinut uninngasarfinnik pilersitsisinnaaneq aamma periarfissaqartinneqarpoq, naapertuutsillugu nunamik sivingasumiik atorluaanikkut. Uninngasarfiit killeqarfii inuinnaat inuillu amerlangitsut inissiaqarfiillu akornanniinnissaat innersuussuti-gineqassaaq.

AQQUSINEEQQAT

NCD-mik ilusilersuinermi aqqusineeqqat tunngaviorpiarput, taamaattumik sissaq sinerlugu aqqusineeraq Siorarsiorfimmit aamma Qinngutta sinneranut attaveqaataassaaq pingaerneq, taamaaliluni illoqarfipu immikkoortuani atuarfinnuit meeqteri-vinnullu aqqusinermi angallanneq toqqissimanartoq qulakkiis-sallugu.

Tunngavik

Aqqusineeqqat tassaasinnaapput nuna aqqutigineqartuartus-saq imaluunniit nunap ilaa ulorianarunnaarsarlugu sanarfisaq. Aqqusineeqqat pingaernerit - tassunga ilanngullugu sissaq sinerlugu aqqusineeraq - qallerlugu qullitorsorlugu suliarineqartus-satut takorloorneqarpoq, ukioq naallugu ulloq unnularlu toqqissi-simanartumik angallaffiusinnaaqqullugit.

ATORTUT

Attaveqaatit tassaapput aqquserngit aqqusineeqqat illoqannginnersallu. Atortuuteqarneq minnerpaaffianiitinneqassaaq, ilaatigut pilersaarut pingaerneq tamaat aqqutigalugu ataqatigiisaakkanik atortoqartitsisoqassalluni.

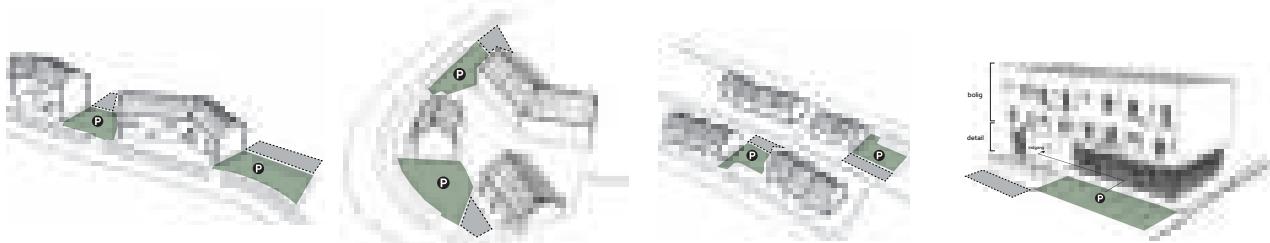
PIUMASAQAATIT:

Kommuneqarfik Sermersuumi malittarisassat atuuttut naapertorluginnunniit eqqagassalerineq aqqissuunneqassaaq. Eqqaaveqarfii, containerit ungalulersukkat imaluunniit eqqakkanut atortut illuni siunissami atugassani eqqagassalerisoqartassaaq.

Aqquserngiornissamut aamma Nuummi eqqaanilu atortut ilanngullugit suliarineqarnissaannut pilersaarusiornermi, maleruags-sap, naleqqiuguk "Nuummi aqqusinernik pilersaarusiornernut ilitsernuut, saqqummersinnejartut sisamassaat 2008" atorlugu malinnejarnissaat tunngavigineqassaaq, aammali sanaartorfiusut killeqarfii agguataarneri eqqarsaatigineqassasut, naleqqiuguk kapitali 6. Aputaajaaneq nunaminertallu aputikunut atortut immikkoortuni sanaartorfiusilu nutaani ilanngunneqarnissaat isu-maliutigineqassapput. Aputaajaanermi aputit piakkat immikkoortumi ulluinnarni akornutaassanngillat

Aqqusineeqqat pilersaarusiornermi ilanngunneqassapputaaq, kisiannili aamma "kapitali 4-mi qorsooqqissut pillugit pilersaarum-mut." ilaatinneqarlutik.

Kommunimut pilersaarummi Kommuneqarfik Sermersuumi malittarisassai atuuttut naapertorluginnunniit uninngasarfiit sanaartorneqassapput.

- illup quleriisup eqqaani

- arlalikkuutanut sanaartukkatt
eqqaanni

- uiguleriit eqqaanni

- illoqannginnersani

Atsiorneq pillugu nassuaat

Uninngaartarfitt

Aputaajaanermi aputinut kueraavik

Tak. 13 - Diagram, Uninngasarfiit aputinullu kueraaviit pillugit tunngaviit

AQQUSERNGIT

Asfaltimik aqqusineq - aasakkut

Asfaltimik aqqusineq - ukiukkut

Sineriak sinerlugu aqqusineq

AQQUSINEEQQAT

Betonimik aqqusineeraq

Qisummik aqqusineeraq

Aqqutiguarlugu aqqusiaq

ILLOQARFIMMI ILLOQANNGINNERSAT

Beton

Qisuit

Qaarsut

Savimineq

Tak. 14- Aqquserngit, aqqusineeqqat illoqannginnersallu eqqarsaatigalugit atortut

05

SANAARTUKKAT

Atorneqarnera

Inuinnaat killeqarfii, ataatsimoorfiit killeqarfii, tamat killeqarfii silamilu illoqannginnersaqarfiiit

Ammasumi pukkitsumilu inissialiat

Eqikkarlugit pukkitsumi sanaartorneq

Quleriinnik sanaartorneq

Inissiaqarfinni nunaminertat sanaartorfiunngitsut

Qaamaneq, alanngortat isikkivillu

Najugaqarfiiit portussutsillu

NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU ANGUNIAGAAT

Siorarsiorfimmi sanaartornermi kikkulluunniit illullu portussusaat qanoq ikkaluarpatluunniit qaamaneqarluarnissaat eqqarsaatigineqassaaq, taamaalillutimmi sanilerisat silamiittullu aamma eqqarsaatigineqarnias-sammata

Inissialiat tamarmik ullutsinnut naleqquttuussapput aamma pisariaqartutanut piumasaaqatinullu naleqqussagaassallutik.

Siorarsiorfimmi sanaartorneq sapinngisamik atortutigut teknologiikkullu piujuartitsisunik atuinissaq pingaartinneqassaaq.

ILLULIORTAATSIMUT POLITIKKI

Illut nutaat illoqannginnersallu oqaluttuarisaanitsinnik pisuunnguallatsitsinissamik toqqammaveqassasut

Inoqarfitt pilersaarusrorsigineri ineriertortitsiffignerilu inoqarfitt ilis-arnaataannik toqqammaveqassasut

Iloqarfitta nunaqarfittalu tamatigoortuulernissaat, pitsaasunik toqqissimanartunillu kikkunnulluunniit atuutunik illoqannginnersaqarnissaat

Illut sanaartukkallu nutaat sumiiffiup pitsaassusiiniq qaffassaasuunissaat, piffissaq atuttoq eqqumaffigineqassasoq, piffissarlu qaangiutereersog siunissamilu pisussat ataqqineqassasut

ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT PILLUGU PILERSAARUT

- Kommunip tapersersuinerata ataasiakkaallu imminnut akisussaaffignerisa akornanni oqimaaqatigiinneq piussaaq (inissiat kommunimit tapersiiffingeqartut namminersortullu pigisaat pilersinnejqassapput).
- Ilisimatusartut ilinniartullu avataaneersut amerlanerusut pilerinarsaavigineqassapput (inissiat pilerinartuuussapput)

SANAARTUKKAT

ATORNEQARNERA

Sanaartorfissat kommunimut pilersaarummut tapiliussami nalu-naaqtsersugaapput, taakkunani lu tassa illuliortoqarsinnaavoq. Aqqusinernut pingarnertut nunataq najoqqutarineqarpoq. Immikkoortuni ataasiakkaani teeqeqput illullu takissusaat illoqarfiput qeqqani, illoqannginnersani, inuit amerlanngitsut katersuuttaraffani, illoqannginnersani qeqqani, isikkiveqarnermi assigiangitsutigullu pingaaruteqartutut inissisimapput.

INUINNAAT KILLEQARFII, ATAATSIMOORFIIT KILLEQARFII, TAMAT KILLEQARFII SILAMILU ILLOQANNGINNERSAQARFIIT

Illut akornisigut uninngaarfut uummaarissuseqarnissarlu kommunimut kaammattutigineqarmata, inuinnaat, ataatsimoorfiit tamallu killeqarfii aamma suliami illoqannginnersaqarfut inner-suussutigineqartut assersuutilu arlallit matumani takussutissi-arineqarput. Akornusersorneqarani inuuinnaanerup tamallu ornittagaqarsinnaanerata akornanni eqqortumik oqimaaqatigis-inissaaq pingaaruteqarpoq. Aappa appaanut pitsaasumik suniuteqartassaaq illoqannginnersallu ilagimmagu pitsaassutsimik tunniussaqartassalluni. (Tak. 15)

Sanaartukkut silataanni nunaminertaqarnikkut immikkoortup pitsaassusaat immikkullarissaallu nukitorsassavai, ataqtigiissumillu pilersitsinissaq anguniarneqassalluni. Uninngaarfut imaluunniit silami pequtnik inissiinernut il. il. tunngatillugu tas-saasinnaavoq aneerasaartarfefarneq, qorsooqqissuuneq, nunaminertat patajaatsut.

AMMASUMI PUKKITSUMILU INISSIAT SANAARTUKKAT

Ammasumi pukkitsumilu inissiat paasineqassaaq ilaqtariinnut ataatsinut ilaqtariinnullu marlunnut/affarleriit annerpaamik quleriit marlk. Ilaqtariinnut ataatsinut inissiaq inissiaavoq ataaseq ilaqtariinnullu marlunnut/affarleriit inissiaapput marluusut.

Ammasumi pukkitsumilu inissiaqarfimmut agguanneqarsinnaavoq naatsiivik, aneerasaartarfik ammasoq assigisaalunniit annerpaamik 50 m²-isut angissusilik inissiamut atasoq. Naatsiiviit ungaluneqarsinnaapput annerpaamik 1,2 meterisut portutigisumik.

Inissiamut ataatsimut atasumik biilinut uninngatitsivimmik, carportimik, quimik, naatitsivimmik, ukiuunerani naatsiivimmik, aneerasaartarfimmik qulisamik assigisaanilluunniit pilersitsisoqarsinnaavoq ataatsimut 30 m²-isut angissusilimmik, sumiffimmut sanaartornermi malitassani ungassisutsimut piumasaqaatit malinneqarpata.

EQIKKARLUGIT PUKKITSUMI SANAARTORNEQ

Eqikkarlugit pukkitsumi sanaartorneq ima paasineqassaaq illut uigulukuttut, ataatsimoortitat kipparissullu portussusaat pingas-unik quleriillit tikillugit.

Eqikkarlugit pukkitsumi inissialornermut tunngatillugu kommunimi pilersaarutip aalajangersagai naapertorlugit, nunaminertamik naatsiivimmik, aneerasaartarfimmik ammasumut assigisaannullu annerpaamik 25 m²-isut angitigisumik inissiamut toqqaannartumik atasumik agguassisoqarsinnaavoq.

Uiguleriit sukumiisumik naliliisoqareerneratigut sanimukartumik pigisanut killilimmik sanaartorneqarsinnaapput.

INISSIAT QULERIAAT

Quleriaannik inissialornermi ima paasineqassaaq, kipparissut imminnut atasut, takisut amitsut, blokit pingasunik amerler-nerusunilluunniit quleriillit.

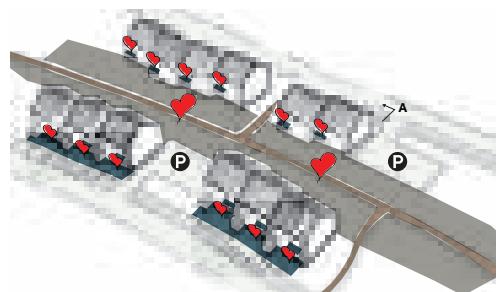
INISSIAQARFIMMI INISSIAT AKULERIIT

Inissiaqarfinni inissiat akuleriit ima paasineqassapput, immikkoortumi ammasumi pukkitsumilu, eqikkarlugit pukkitsumilu aama-ma quleriaarlugit inissialiat.

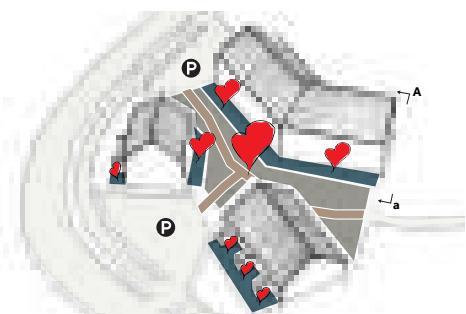
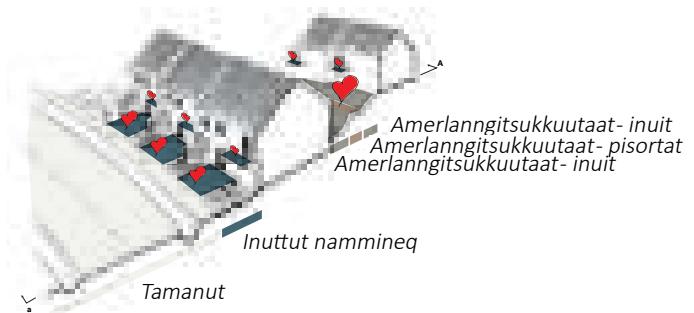
Immikkoortumi atuinermut periarfissaappat naapertuuppallu, aamma immikkoortut ilaanni ataasiakkaani ataatsimut inissaqas-suseq attanneqarsinnaasoq communalbestyrelsimit isumaqarf-gineqarpat, akuleriillugit inissialornernut nunaminertanik atui-sitsisoqarsinnaavoq.

INISSIAQARFINNI NUNAMINERTAT SANAARTORFIUNNGITSUT

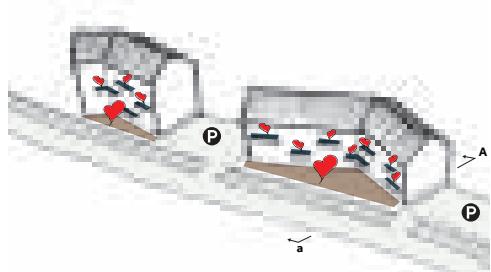
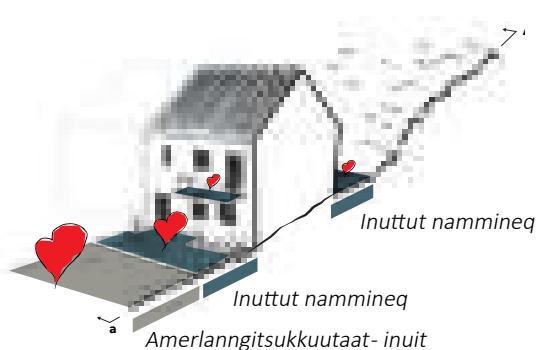
Nunaminertat sanaartorfiunngitsut siunertanut allanut immikkoortitaanngitsut taamaallaat nunaminertatut ataatsimut atugassatut ilusilerlugillu atorneqarsinnaapput. Inissialornermi meeqqat pinnguartarfiinut nunaminertaqartitsisoqassaaq. Nunaminertamik atuinissamut agguassinermi inissiat atuler-sinnejqanginneranni pinnguartarfinnik pilersitsisoqarnissaanut piumasaqartoqarsinnaavoq. Nunaminertat sanaartorfiunngitsut atorneqarnissaannut Kommuneqarfik Sermersuumi umiatsianut inaalitsiviit pillugit malittarisassaqlarunilu ileqqoreqqusaqarpoq qaqqugukkulluunniit atuuttut. Nunaminertamik atuinissamut agguassinkut containerinik inaaltsinermut aalajangersagaq ilu-sineqassaaq.

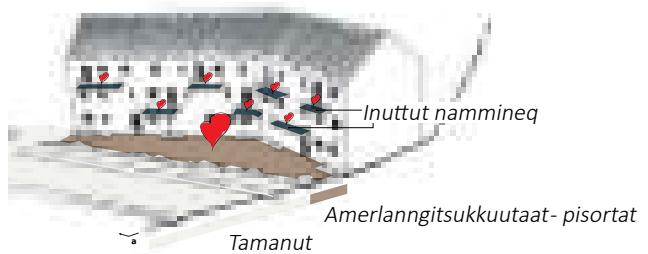
Uiguleriit killeqarfii

Arlalikkuutaat killeqarfii

Quleriit killeqarfii

Atsiorneq pillugu nassuaat

■ Inuttut nammimeq ■ Amerlangitsukkuutaat- inuit ■ Amerlangitsukkuutaat- pisortat □ Tamanut

Kal. 15- Diagram, Sanaartorfinni killeqarfait

QAAMANEQ, ALANGORTAT

Inissiat immikkoortut tamarmik qaamanermik anguneqarsinnaa-nissaat siunertaavoq, aamma pukkinnerpaani qulerillit ilangulgut, nunataa allanngortinnagu inissiat pissusissamisoortumik inissinneqarnissaat qulakkiissallugit kiisalu seqerngup qinngor-nera illup qaliata toqqaannartumik alanggisanngila. Taamaamat nunatap allanngortissimannngisap atorluarnissaanut kiisalu inissiat silamilu illoqannginnersat seqerngup qinngorneranit qaa-maneqarluarnissaannut illut qaliisa killilimmik atorneqarnissaat qulakeerniarlugit malittarisassaliortoqassaaq.

Tunngavik

Inissiat qaamasumiinnissaat pingarnerpaavoq. Ataani piuma-saqaatitut allaqqasut malinneqarpata ima kinguneqassaartaaq, illut silataat aamma inuinnaat, pisortat inuillu amerlanngitsut or-nittagaat seqinnertumiittassapput.

ISIKKIVIK

Inissiat immikkoortuinit imaanut isikkiveqarnissaq siunertaavoq. Taamaamat nunatap allanngortissimannngisap atorluarnissaanut kiisalu inissiat silamilu illoqannginnersat seqerngup qinngorneranit qaamaneqarluarnissaannut illut qaliisa killilimmik atorneqarnissaat qulakeerniarlugit malittarisassaliortoqassaaq.

Tunngavik

Inissiat tamarmik isikkiveqarnissaat qulakeerneqassasoq pingarnerpaavoq. Ataani piumasaqaatitut allaqqasut malinneqar-sinnaappata, kikkut tamarmik isikkiveqarnissaat qulakeerneqar-sinnaavoq.

PIUMASAQAATIT:

Killeqarfiiit:

NCD-mut pilersaarusriani inissiat pillugit pilersaarusrionnermi assigiinnissusaanni killeqarfilerlugit aggulunneqassapput, ilaatigut pitsaanerpaanik inissiaqarfinnik qulakeerininnissamut uninngaarfingisinnaasat qitiutillugit.

Inissiaqarfinni kipparissunik sanaartornermi inuit kikkulluunniit aqqusineerassaat ilanngunneqassaaq, inuillu ikinnerusut silami sumiiffigisinnaasaata tungaannut ungalulersusoqassanngilaq imaluunniit matoqqatinneqassanngilaq.

Illut silataanni nuna sanaartorfiunngitsoq najugaqartut aamma atuisut pisariaqartitatik kissaatitillu naapertorlugit suliarisinnaavaat, minnerpaamilli aneerfigisinnaaneri pitsaanerpaanngortillugit soorlu seqinermut sammillutik oqquartaallutillu. Aneerfissat angissusat pivallaarnagu pitsaasuunissaat pingartinneqarneruvooq.

Qaamaneq aamma alanngortat:

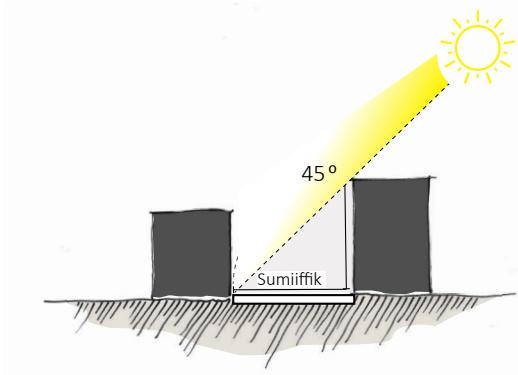
NCD-mut pilersaarutitigut inissiat isikkivigissut pilersinneqarnissaat qulakeerneqassaaq, aammali inissiat qaamanermiilluarnissaat qulakeerneqassalluni. Qaamanertalimmik takussutissialiornikkut tamanna upternarsarneqassaaq.

NAJUGAQARFIIT PORTUSSUTSILLU

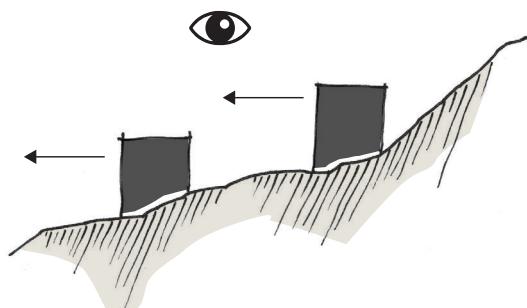
Sanaartukkat inissiaqarfilla nutaat sanaartorneratigut inissianik assigiinnitsunik ilusilinnik pilersitsiffiussapput aammalu illoqar-fiuup ilaa tamatigoortoq pilersinnissaanut najugaqariaatsitigut akulerit pilersinneqassallutik.

Tunngavik

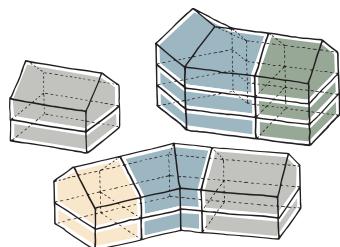
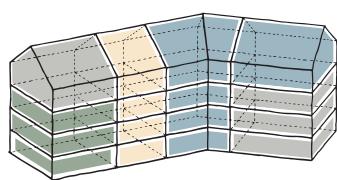
Illut najugaqarfingineqarnerisa illut timitai inissiaqarfilla ataasiak-kaat allanngorartuusinnaapput taamaalillutillu assigiinnitsuunis-samut piumasaqaatinut pisariaqartitsinernullu naapertuullutik.

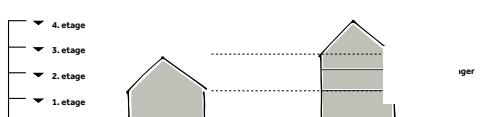
Tak. 16- Diagram, Inissiat tamarmik qaamaneqarluarnissaat qulakteerniarlugu sanaartorfiit inissilluarneqassapput

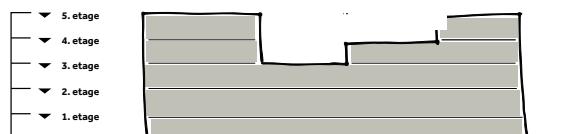
Tak. 17- Diagram, kikkut tamarmik isikkiveqarnissaat qulakteerniarlugu sanaartorfiit inissinneqassapput.

Tak. 18- Assersuut, illut najugaqarfingineqarnerini nikerartut

Tak. 19 - Diagram, arlalikkuutaanut sanaartornermi quleriit assigiinngitsuuneri. Sanaartorfimmi ataatsimi portussutsit assigiinngitsuutinneqarsinnaaneri periarfis-saavoq.

Tak. 20 - Diagram, Quleriinnik sanaartornermi assigiinngitsuuneri.

06

INISSIALIAT ISIKKUI

Illup silataatut atortut

Aneerasaartarfiit

Illup qaavi

Sukarsuit toqqaviillu

NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU ANGUNIAGAAT

Seqerngup qinngorneranik tigooraassutit, seqinisaatit assigisaallu illuni ataasiakkaani atorneqassapput

Siorarsiorfimmi sanaartornermi atortut nalinginnaasut aamma/im-aluunniit atoqqissinnaasut atorneqarnissaat pingartinneqassaaq, tassa silaannaq illersorniarlugu.

ILLULIORTAATSIMUT POLITIKKI

Illut nutaat illoqannginersallu oqaluttuarisaanitsinnik pisuunnguallatsitsinissamik toqqammaveqassasut

Inoqarfitt pilersaarusrorsigineri ineriartortitsiffiginerilu inoqarfitt ilis-arnaataannik toqqammaveqassasut

Illoqarfitta nunaqarfittalu tamatigoortuulernissaat, pitsaasunik toqqissisimanartunillu kikkunnulluunniit atuuttunik illoqannginersaqarnissaat

Illut sanaartukkallu nutaat sumiiffiup pitsaassusiinik qaffassaasuunissaat, piffissaq atuuttoq eqqumaffigineqassasoq, piffissarlu qaangiutereersoq siunissamilu pisussat ataqqineqassasut

ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT PILLUGU PILERSAARUT

- Nuup pitsaassusai ilisarnaataalu pitsangorsassapput: tamatigoortooq, kusanartoq pilerinartorlu, peqqinnartoq toqqissisimanartorlu, eqikkarsimasoq uummaarissorlu, imanut qanittoq, illoqannginersani sammisassaqrifusoq uninngaarfegartorlu, piujartitsisoq silaannarmullu naleqqussagaq, nunap ilusaanut naleqqussagaq.

INISSIALIAT ISIKKUI

Sanaartorfiup inissisimanera sanaartorfissat ataasiakkaanut pi-lersaarusrusorneqassaaq, taamaaliornikkut sanaartukkat silataat avatangiisutut pitsasumik sunniuteqarniassammata sanaartuk-kallu ilusaannut, illussanik titartaanermut, atortutigut qalipaatillu eqqarsaatigalugit tamakkiisumik atulernissaa anguneqassammat.

ILLUP SILATAI

Illut silataai atortuussapput nalinginnaasut aamma/imaluunniit atorneqaqqissinnaasut, soorlu ujaqqat, qisuit, savimerngit, be-tonngi aamma igalaaq. Sanaartukkanut nutaanut illut silataanni atortutut atugassanik toqqaanermi, atortut qaavaniissinnaaneri, avatangiisai, piujuartitsineq qalipaataalu pingaarttinneqassapput. Illup silataata qalialtu atortui qaamanermik inngianassangillat.

Tunngavik

Illuliornermi kusanartuliortaatsit assigiinngitsut anguneqarsin-naapput ilaatigut ersarissunik narlorissunillu illut ataasiakkaat silatai allanngorartut agguataarnerisugt. Tamatuma saniatigut illut ataasiakkaat agguataarneri ikinnerpaamik marlunnik nikerart-nik erseqqissarneqartassapput, illuliortaatsikkut kusanartulianik sunniuteqarluartunik malitsilinnik: illup silataata portussusaa, takuneqarsinnaanera, qalipaataa, atortui igalaallu angissusi.

Matumani siunertarineqarpooq sanaartugaq immikkoortunik mi-kinerusunik katitigaanissa, ilaigtigullu sukkut tamaana portoq-a-tigillutik. Ilusilersugaasut nikerarnerini, assersuutigalugu inip na-laata ilusilersorneri niaqqup portoqataanik inissisimapput. Illup silataani ilassutitigut millisakkullu isaariaqalernissaanut pilersitsisinnnaapput, oqqisarfeqalersitsillutik, uninngaartarfis-samut inissaqartislerlutik, sakkunut uninggaasuiteqarfeqalersit-sillutik, kiisalu sikkilinut aneerussivinnullu il. il. uninggaasafeqa-lersitsillutik.

ANEERASAARTARFIIT

Illu illup ilusaa, immikkualuttortai il.il. eqqarsaatigalugit anee-rasaartarfiliorqarsinnaanersoq illussanik titartaasartut tigus-saasumik naliligassaraat. Taamaattumik illup inissisimaffianik,

titartarneqarneranik, tarrartanittarneranik isigineqarsinnaanera-nillu pingarnertut eqqarsaatiginnittoqartarpooq.

Tunngavik

Aneerasaartarfiit ataatsimoortumik naliliineq malillugu ilusiler-sorneqassapput, taamaalluni illup silataa, kusassarneqarnera, qummut sanimullu titarneri illup isikkuua taamaatsiinnarnissaa eqqarsaatigineqarlutik. Tamanna aamma aneerasaartarfiit amer-lassisianut aalajangiisuuvoq.

ILLUP QAAVI

Illup qaava illut silataasulli pingaaruteqartigaaq, pissutigalugu ilaanni silamiittarnermi atorluarneqarsinnaagami imaluunniit il-lut eqqaaniittunut isigisassaalluni. Taamaattumik pingaaruteqar-luunarpooq silaannarissarfiit, elevatorit, pujoorfiit assigisaallu sanaartugassap illussap titartarnerani ilanngunneqarnissaat.

Tunngavik

Seqerngup qinngorneranik katersuissutit, seqerngup kissaanik katersuissutit assigisaallu atorneqarsinnaapput, taamaattoq illup qaavata silataataluunniit ilaattut ikkunneqarsinnaasariaqarput, eqqaaniittunulli sanioqquqtartunullu inngianartuussangillat.

SUKARSUIT TOQQAVIILLU

Illut timitaasa nunamut manissuinnaanngitsumut ataneri eqqar-saatigalugit sanaartukkat nunami qanoq misinnarnersut pingaa-ruteqarpoq.

Tunngavik

Illup sukarsuisa silataasalu suliarinerini illup timitaasa sumiiffi-gisaatalu, tassa illut inissisimaffii eqqarsaatigalugit, akornanni illup kusanartuliarineqarneratut ataqatigiinnerat takuneqarsin-naassaaq. (Tak. 22)

PIUMASAQAATIT:

Illut pitsaalluinnartumik nalinginnaasumik kusanartuliarineqarsimassapput atortuulit pitsaasuullutik. Inissiat nutaat imminnut atasut angissutsimikkut assigiinngitsuussapput immikkualuttuulit eqqarsaatigilliugaallutik.

Eeqaamiut sanequasullu eqqarsaatigalugit illut silataasa iigai qinngornerqarlutik inngiartuussangillat.

Illut isui allamut attuumangitsut matumik igalaartalimmik ammarsinnaasumik silatilersorneqassapput, assersuutigalugu aneera-saartarfimmut, ilannguteriigaq imaluunniit ikkussaq, illumullu kusanartuliamik qaavatigut ataqatigiisumik isumassarsiaqartillugu.

Illup silataata qalipaatai pinngortitamut avatangiiserialut aamma illunut eqqaaniittunut ataqatigiittutut suliarineqassapput.

Aneerasaartarfiit sanaartornerini nunap iluanut ataneri 1,2 m qaangerlugit ikkusimaqqusaangillat, aneerasaartarfillu illup ilusaa-nut, balkonimut atatinneqassappat, sukumiisumik naliliineq apeqqutaassaaq.

Illup qaava illup silataa tallimaattut isigineqassaaq sivinganeralu ilusilersorneqassalluni minnerpaamik 10 gradinik.

Nunami manivinngitsumi illut nunamut tunnganeri qanoq issanersut isummerfigineqassapput. Illup silataasa, sukarsuisa nunallu akunneri illuliorluni kusanartuliornermi eqqarsaatigilliugaassapput, pilersaarusiarsuarmi takorluugaq naleqqiuguk.

Illup silataa

Silataata ilusaa

Tak. 21- Qalipaait aamma/imaluunniit inissiat akornanni atortut assigiinngitsuuneri aamma illut silataasa nikeraneri nikittar-nerilu asserssuusiaralugit

Tak. 22 - Illup nunamut atanera

Tak. 23 - Innersuussaq, illut portussusaat, qalipaataat atortuilu assigiinngitsut

07

ILLOQANNGINNERSAT - TUNNGAVIIT

Illoqannginnersani peqtit
Qaamaneqarnermut tunngaviit
Naasulersuineq

NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIT NUNARSUAQ TAMAKKERLUGU ANGUNIAGAAT

Siorarsiorfimmi illoqannginnersaqarnikkut attaveqarnikkullu immikkoortumi isumannaatsumik angalanissaq qulakkeerneqassaaq. Illoqannginnersaqarfitt angallaffiusanngillat.

Siorarsiorfimmi illoqannginnersaniissapput atuuuffit sammisassaqaifiillu assigiinngitsut, kikkunnillu tamanik peqataatitsiffiullunilu tikinneqarsin-naassaaq.

Siorarsiorfimmi illoqannginnersat sumiiffiup ilusaanik aallaaveqartin-neqassaaq, taamaalillunimi silaannaap allanngoriartornissaanut sunniutit annikillissavai.

Illoqannginnersat nunap piinik naasunik peqartinneqassaaq, taamaalilluni sumiiffimmi uumassuseqarneq nukittorsarneqassaaq kalaallillu naas-uutaat atugaqartinneqarluarlutik.

ILLULIORTAATSIMUT POLITIKKI

Illut nutaat illoqannginnersallu oqaluttuarisaanitsinnik pisuunnguallatsitsinissamik toqqammaveqassasut

Inoqarfitt pilersarusiorfigineri ineriartortitsiffiginerilu inoqarfitt ilis-arnaataannik toqqammaveqassasut

Illoqarfitta nunaqarfittalu tamatigoortuulernissaat, pitsasunik toqqissisimanartunillu kikkunnulluunniit atuuttunik illoqannginnersaqarnissaat

Illut sanaartukkallu nutaat sumiiffiup pitsaussusiiniq qaffasaasuunissaat, piffissaq atuttooq eqqumaffigineqassasoq, piffissarlu qaangiutereersoq siunissamilu pisussat ataqqineqassasut

ILLOQARFIIT PINGAARNERSAAT PILLUGU PILERSAARUT

- Ineriartortitsineq illersuinerlu oqimaaqtigiaissapput.

ILLOQANNGINNERSAT - TUNNGAVIIT

ILLOQANNGINNERSANI PEQUTIT

Pinnguartarfiit issiaarfíillu, nerrviit issiavíillu, eqqaavíit kíkkut tamarmik atugassaat, qaannanut inaalitsiviit, sikkilinut inissiiviit, eqqumiitsuliat

Tunngavik

Pinnguartarfinnut inissat manngertuullutilu aqitsuussapput. Immikkoortuni kikkulluunniit ornigarfiini pinnguertoqartarnera toqqisisimanermik inunnillu ornigartoqartarneranik pilersitsis- arpoq.

QAAMANEQARNERMUT TUNNGAVIIT

Ukioq kaajallallugu, pingartumik qaammatini taarneruffiusumi, illoqarfimmi isumannaatsumik toqqisisimanartumillu ingerlaar- toqarsinnaassaaq.

NCD-mi ineriertortitsivinni qulleqarnermut periusissiaq Nuup sinneranut tunngatillugu assingaa, atuuffeqarnerisa saniatigut qulleqarneq eqqarsaatigalugu angallaffinni pitsasuussaaq isu- mannaatsuullunilu, aammali ullukkut unnukkutulli iluarinartumik atuuffeqassaaq.

Iolloqarfik misigisassaqarfiussaaq sumiiffinnilu aalajangersimas- uni pinngortipat, illoqarfiup imaluunniit illuliatut kusanartuliat eqqumiitsuliatigullu pitsaassutsit ersarissarniarlugit qulleqartit- sisqassalluni.

Tunngavik

Qulleqarneq pillugu periusissiaqarnikkut 'smartcity' isumaliutigi- neqarsinnaavoq, assersuutigalugu aalasunut malussarissut il. il.

NAASULERSUINEQ

Illoqarfimmik ineriertortitsinermi naasoqarneq pingartinneqas- sasoq kommunimit eqqarsaatigineqarluarpoq. Pinngortitaq naleqquttuussasoq pukkitsuussasorlu, ivigaaqqat naasullu pilersineqarnissaat ersarissuutinnissaallu tunngaviatigut aal- laavigineqassapput. Taamaattumik kalaallit naasui assiginngitsut pitsasunik atugassaqartinnejqarnissaat sulissutigineqassaaq.

Tunngavik

Naasulersuinermut, kingornalu isumagineqarnerinut tunngatil- lugu, kulturimut tunngasuunerusut kaammattutigineqassapput, pissutigalugu qorsooqqissumik pilersinissamut siunertat pinngortitamiinnermik misigisaqartitsilluartarmat pinngortitarlu aallaavigineqarluarluni- aamma illoqarfiup ilaani nutaami.

PIUMASAQAATIT:

Qaammaqquqtit:

NCD-p immikkoortuini ineriertortitassani qulleqarneq eqqarsaatigalugu aqqusineq pillugu inatsit atuuttoq naapertorlugu minner- paaffeqarnermut piumasagaataasut malinneqassapput. Illoqannginnersanut tunngatillugu pilersaarusrionermi qulleqarnermut pi- lersarut suliarineqassaaq.

Iolloqannginnersani aqquserngit quilliinit quillernillu allanit illut silataanut eqqaaniittunut sakkortuumik qulleqarnikkut akornutaas- sanngillat.

Atortuusivinni quillernik atuinerit tamarmik LED-mik atuinermi "qaamaqqissaartumik" atuisoqarnissaa pisariaqarpoq.

Atortuusiviit inisissimaffii qanoq ittuunissaalu matumani qulleqarneri ilanngullugit saniliusunut akornutaassanngillat.

Naasoqarneq:

Nunami issittumi naasoqarneq pingartillugu illoqarfiup qeqqani illoqannginnersani sukumiisumik pilersaarusrionermi NCD-kkut piler- saarusrionermi pisussaaffeqarpoq.

Tak. 24- Innersuussaq, Naasoqassutsit sinaakkusorsorneri- illoqarfimmi nunap ilusaa sullarisaq

Tak. 25- Innersuussaq, illoqannginnersamiittarneq sammis-aqarnerlu

Tak. 26- Innersuussaq, illoqarfimmiinneq sammisaqarnerlu

Tak. 27- Illoqannginnersani portusuut Tak. 28- Qallersukkani qullilersuinerit narlorissut

Tak. 29 - Illoqannginnersani sukarsuit pukkitsut issusuut

08

EQQUMIITSULIAT

EQQUMIITSULIAT

EQQUMIITSULIAT

Illoqarfiup ilaani nutaami kinaassutsimik nukittorsaasumik katersuuffeqarnissaa kommunimit siunertarineqarloq, ilaa-tigullu najugaqaqtut eqqarsaatigalugit kusassarneqarsimallutillu eqqumiitsuliaqassapput. Umiardsualivimmi illoqannnginnersami eqqumiitsuliaqarsinnaavoq, aammali nunap ilusaanut atasumik illuliorfigeqqusaanngitsunilu eqqumiitsuliaqarsinnaalluni.

Tak. 30 - Innersuussat, illoqarfimmi uninngaarfinni kusassaanerit

Tak. 31- Innersuussaq, isikkivillit katersuuffiillu

Tak. 32- Innersuussaq, ujaqqanik kusassaanerit